

**UCHWAŁA NR XV/329/17
RADY MIEJSKIEJ W LUBAWCE**

z dnia 28 grudnia 2017 r.

**w sprawie w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1 875), art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), art. 10 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492) **Rada Miejska w Lubawce uchwała, co następuje:**

§ 1. Uchwala się “Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Zmiany niniejszego programu wymagają formy przyjętej do jego uchwalenia.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubawka.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Lubawce

Wanda Zabiegło

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018, zwany dalej programem to kontynuacja działań realizowanych w poprzednich latach w Gminie Lubawka. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych, zdrowotnych wynikających z używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje organy samorządu terytorialnego do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożycia alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Program zawiera równocześnie zadania w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.). Program w swej konstrukcji merytorycznej jest tożsamy z założeniami i celami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

Działania wynikające z niniejszego programu będą skupiały się na edukacji, profilaktyce oraz rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

Najważniejszymi aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu – oprócz przywołanych w podstawie prawnej przepisów są:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021.
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Lubawka na lata 2014 – 2020.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2018 roku.

II. Cel główny Programu:

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Cel główny Programu będzie realizowany m.in. poprzez edukację, podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Lubawka, prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz podnoszenie kompetencji służb pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób współuzależnionych i uzależnionych. Cel główny programu będzie realizowany poprzez niżej opisane cele szczegółowe. Cele te są spójne z celami wyszczególnionymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 i koncentrują się one głównie wokół promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej, szkolenia kadr pracujących w obszarze pomocy osobom z problemami uzależnień i problemem przemocy w rodzinie.

III. Cele szczegółowe Programu:

1. Podnoszenie poziomu świadomości, wrażliwości, reagowania społecznego i udzielanie stosownej pomocy w zakresie choroby alkoholowej i narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy na temat szkodliwości wczesnej inicjacji alkoholowej i narkotykowej, nadużywania i uzależnienia od alkoholu i innych używek.
3. Prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych z zakresu szkodliwości

- używania substancji psychoaktywnych w szkołach oraz wśród społeczności lokalnej.
4. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo – wychowawczych, kulturalno – oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych.
  5. Motywowanie uzależnionych oraz pijących szkodliwie, przyjmujących substancje psychoaktywne do zmiany trybu życia, w tym podjęcia leczenia odwykowego.
  6. Współpraca z instytucjami, osobami fizycznymi i prawnymi służąca rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.
  7. Zwiększenie świadomości rodziców na temat współczesnych zagrożeń (uzależnienia, przemoc).
  8. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

IV. Realizator Programu:

Realizatorem niniejszego Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce we współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubawce oraz instytucjami działającymi na terenie Gminy Lubawka oraz powiatu kamiennogórskiego, w tym:

1. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze.
2. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze.
3. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze.
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze.
5. Komisariat Policji w Lubawce.
6. Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze.
7. Szkoły z terenu Gminy Lubawka.
8. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubawce.
9. Przychodnia "Gambit" w Lubawce.
10. Lokalne i ponadlokalne organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.
11. Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze.
12. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Lubawce.
13. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Miejsko – Gminne w Lubawce.
14. Sołectwa Gminy Lubawka.

V. Źródła i zasady finansowania Programu.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 są dochody Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.).
2. Inne środki.

VI. Analiza sytuacji w Gminie dotycząca problemów uzależnień w 2017 r.

Struktura ludności:

W Gminie Lubawka (wg stanu na dzień 08.12.2017 r.) zamieszkuje 10867 osób, z czego w Lubawce – 5974 osób, a na terenie 14 wsi – 4893 osób.

Według grupy ekonomicznej:

wiek przedprodukcyjny – 1766 osób

wiek produkcyjny – 7352 osób

wiek poprodukcyjny – 1749 osoby

Zjawisko bezrobocia, stan na 30.11.2017 r.

Ogółem zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Gminy Lubawka – 220 osób, w tym, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- osoby poniżej 25 roku życia – 26 osób,

- osoby po 50 roku życia – 88 osób,

- osoby niepełnosprawne – 28 osoby.

Pomoc społeczna

Do dnia 30.11.2017 r. na pomoc społeczną wydatkowano kwotę 1 362 046,29 zł, w ramach której objęto pomocą 312 rodzin. Ze środków na pomoc społeczną, kwotę 330 749,06 zł (ok. 25 %) przeznaczono na wsparcie dla 94 rodzin z problemem alkoholowym oraz 3 rodzin z problemem narkomanii.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Dla Gminy uchwalony został limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w liczbie 55, w tym: 35 sklepów i 20 punktów gastronomicznych.

Badania monitoringowe:

Z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wynika, że badania monitoringowe nt. problemu alkoholowego i narkomanii przeprowadza się raz na 4 lata. Ostatnie badania w tym zakresie przeprowadzono na terenie Gminy Lubawka w 2014 r.

W marcu 2014 r. w szkołach podstawowych na terenie gminy Lubawka przeprowadzono Program Profilaktyczny „Można inaczej”. Jednym z elementów programu było badanie ankietowe wśród uczniów klas 4 – 6 nt. występowania problemu alkoholowego i problemu przemocy w rodzinie. Badanie przeprowadzono wśród 252 uczniów. Problematyka badawcza koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących spożywania alkoholu oraz występowania przemocy domowej w rodzinach uczniów objętych programem profilaktycznym. Wyniki tej ankiety przedstawiono poniżej.

Na pytanie: Czy kiedykolwiek chciałeś aby Twój rodzic/Twoi rodzice przestali pić alkohol? więcej, niż co trzeci badany uczeń (35%) odpowiedział, że chciał aby jego rodzic/rodzice przestali pić alkohol, a 8% badanych nie udzieliło odpowiedzi.

Na pytanie: Czy kiedykolwiek pomyślałeś, że któregoś z Twoich rodziców ma problem z powodu picia alkoholu? łącznie 15% badanych uczniów uznaje, że ich rodzic ma problem alkoholowy, a 1% uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Co piąty badany uczeń chciałby wyłączyć alkohol należący do rodziców, a kolejne 3% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

15% badanych uczniów przyznaje, że jego rodzic uderzył go lub krzyczał na niego będąc pod wpływem alkoholu, zaś 4% nie odpowiedziało na to pytanie.

Co dziesiąty badany uczeń myślał, że jego rodzice mogliby się rozwieść z powodu alkoholu, co dwudziesty – nie odpowiedział na to pytanie.

6% wszystkich badanych uczniów twierdzi, że rodzice szarpali się z sobą pod wpływem alkoholu, a co dziesiąty uczeń nie odpowiedział na to pytanie.

8% badanych przyznaje, że zdarzało się, iż nie mogli zasnąć ponieważ któregoś z rodziców piło alkohol, 4% natomiast nie udzieliło żadnej odpowiedzi.

Zdecydowana większość respondentów przyznaje, że w ich domach zdarzają się kłótnie. 8% uczniów przyznaje, że zdarzają się one często.

Określając swoje zachowanie podczas kłótni rodziców – uczniowie najczęściej twierdzą, że bronią któregoś z rodziców lub wychodzą z domu. 40 uczniów (16%) ze wszystkich szkół wybrało odpowiedź inne – nie określając jednak jakie są to zachowania.

Więcej niż 1/5 ankietowanych uczniów przyznaje, że w ich domach dochodzi – z różną częstotliwością – do aktów przemocy. Wymieniając formy przemocy, badani uczniowie najczęściej wskazywali – wyzwiska – 30 wyborów, popychanie lub bicie – kształtują się na zbliżonym poziomie: kolejno 17 i 18 wyborów, szarpanie jako formę przemocy wskazało 12 uczniów.

Jako sprawcę przemocy badani uczniowie wskazywali najczęściej inną osobę – 24 wybory (konkubent/przyjaciel domu). 19 uczniów wskazuje któregoś z rodziców lub oboje rodziców.

Jako ofiarę przemocy ankietowani wymieniają najczęściej rodzeństwo (23 wybory) i siebie (21 wyborów), kolejno: babcię lub dziadka – 6 wyborów i inną osobę – 5 wyborów.

Działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 roku.

W 2017 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii działalność służąca pomocy osobom nadużywającym substancji psychoaktywnych skupiała się m.in. na działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych, funkcjonujących w otoczeniu osób nadużywających substancji psychoaktywnych oraz ofiar przemocy w rodzinie. W okresie od stycznia do grudnia 2017 w Punkcie Konsultacyjnym przeprowadzono łącznie 936 konsultacji indywidualnych i 81 zajęć grupowych, z których skorzystało 201 osób. Wśród nich były

osoby uzależnione od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych. Zgłaszali się również szkodliwie przyjmujący środki uzależniające. W ramach Punktu odbywały się także konsultacje dla współuzależnionych oraz funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych. Konsultacje przeprowadzano także dla ofiar przemocy w rodzinie jako forma wsparcia w ramach prowadzonych procedur Niebieskie Karty. Psycholog dyżurujący w siedzibie MGOPS udzielał także wsparcia na rzecz osób z problemami osobistymi i rodzinnymi. Wsparcie przeznaczone było dla mieszkańców Gminy Lubawka.

Przy Zespole Szkół Publicznych w Lubawce oraz w Chełmsku Śląskim dyżurował terapeuta, który prowadził sesje terapeutyczne dzieci i ich rodziców, wywodzących się ze środowisk dysfunkcyjnych, w tym środowisk, w których występował problem z używaniem substancji psychoaktywnych i problem przemocy. Sesje terapeutyczne przeznaczone były także dla rodzin borykających się z trudnościami wychowawczymi, mającymi wpływ na funkcjonowanie dziecka w środowisku szkolnym.

W ramach tej formy wsparcia przeprowadzono 193 sesje terapeutyczne dla 79 osób.

W 2017 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce obradowała na 11 posiedzeniach, które odbywały się zazwyczaj w każdą trzecią środę miesiąca. W tym okresie ta Komisja przeprowadziła rozmowy motywujące do podjęcia leczenia z 52 osobami. Te i pozostałe postępowania w przedmiocie leczenia uzależnień przeprowadzał specjalista ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, zatrudniony w MGOPS w Lubawce. Wnioskodawcami o podjęcie postępowania o leczenie odwykowe najczęściej byli członkowie rodziny osoby uzależnionej, osoby ze środowiska, pracownicy socjalni MGOPS w Lubawce, Komisariat Policji w Lubawce, kuratorzy oraz Przewodniczący Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubawce.

Sprawy 5 osób zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze, celem wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w systemie stacjonarnym. 25 osób, zmotywowanych przez pracowników socjalnych MGOPS w Lubawce, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce oraz grup roboczych podjęło leczenie w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia odwykowego. Pozostałe uczestniczą w formach wsparcia oferowanych przez Punkt Konsultacyjny funkcjonujący przy MGOPS w Lubawce.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 udzielono także wsparcia w formie bezpłatnych kart przejazdu na terapię w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze. Podstawą wydania kart było pisemne porozumienie zawarte pomiędzy MGOPS a PKS w Kamiennej Górze. Wydano 150 bezpłatnych kart przejazdu na rzecz 11 osób z problemem alkoholowym.

Zgodnie z art. 18, ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Przedmiotem opinii ta Komisja była zgodność lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z Uchwałą Nr III/244/13 Rady Miejskiej w Lubawce z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta i Gminy Lubawka. Opinie wydawane są w formie postanowienia sygnowanego podpisami wszystkich członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce. W 2017 r. zaopiniowano 16 wniosków. Wszystkie zaopiniowano pozytywnie.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 r. stanowiły dochody Gminy, pochodzące z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VII. Działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2018.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Podstawową metodą leczenia osób uzależnionych od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń, w tym najczęściej zaburzeń o podłożu psychicznym. Kluczowym etapem w leczeniu osoby uzależnionej jest rehabilitacja po zakończonej terapii. Dlatego też zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione angażowały się również w ofertę ruchów samopomocowych oraz zajęcia w punktach konsultacyjnych czy systematycznie uczestniczyły w mityngach Anonimowych Alkoholików.

Realizacja wymienionego zadania będzie się odbywała w szczególności poprzez:

- a) prowadzenie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego, funkcjonującego przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawce, w ramach którego będzie dyżurował terapeuta uzależnień, udzielający wsparcia na rzecz osób uzależnionych i pijących szkodliwie, prowadzący konsultacje indywidualne i grupę wsparcia, motywujące do podjęcia leczenia oraz terapeuta prowadzący konsultacje i grupę wsparcia dla osób po podstawowym programie psychoterapii uzależnień,
- b) kierowanie osób nadużywających alkoholu do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia terapii w warunkach ambulatoryjnych oraz współpraca z Poradnią w powyższym zakresie,
- c) kierowanie osób nadużywających alkoholu do Poradni Zdrowia Psychicznego funkcjonującej przy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia wspomagającego leczenia alkoholizmu,
- d) dofinansowanie działalności stacjonarnych placówek lecznictwa odwykowego w szczególności w zakresie realizacji programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz wyposażenia placówki w materiały edukacyjne dla pacjentów,
- e) dofinansowanie działalności Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze w zakresie przeprowadzania programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia, programów ograniczania picia alkoholu,
- f) współpracę z przychodniami POZ z terenu Gminy Lubawka w zakresie sporządzenia skierowań niezbędnych do przyjęcia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach lecznictwa odwykowego,
- g) współpracę ze stacjonarnymi placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie zachowania trybu kierowania i ustalenia terminu leczenia osób nadużywających alkoholu,
- h) współpracę z przychodniami POZ w terenie Gminy Lubawka oraz z poradniami zdrowia psychicznego w zakresie organizacji leczenia farmakologicznego uzależnienia od alkoholu,
- i) prowadzenie przez pracownika merytorycznego sekcji przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie MGOPS w Lubawce pełnej dokumentacji osób uzależnionych, udzielanie informacji na temat możliwych form wsparcia na rzecz osób uzależnionych, szkodliwie pijących, ustalanie terminu leczenia, prowadzenie rozmów motywujących oraz wykonywanie wszystkich innych czynności związanych ze wsparciem na rzecz osób z problemem alkoholowym,
- j) prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego – posiedzenia GKRPA w każdą третią środę miesiąca,
- k) kierowanie na badanie przez biegłych sądowych w kierunku stwierdzenia uzależnienia od alkoholu – organizacja badania, ponoszenie kosztów jego przeprowadzenia i sporządzenia opinii w przedmiocie sprawy,
- l) współpracę z Sądem Rejonowym w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego – pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu,
- m) współpracę z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób nadużywających alkoholu, warunkowo przedterminowo zwolnionych z zakładów karnych lub skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem pod dozorem kuratora lub objętych nadzorem z innego tytułu, do podjęcia leczenia odwykowego,
- n) współpracę z Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie kierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych, nadużywających alkoholu, stosujących przemoc w rodzinie,
- o) działalność informacyjną dla mieszkańców Gminy Lubawka w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej oraz placówek lecznictwa odwykowego m.in. poprzez rozprowadzanie broszur informacyjnych w tym zakresie, poprzez ogłoszenia w lokalnej telewizji oraz za pośrednictwem lokalnych serwisów internetowych,
- p) udzielanie wsparcia poprzez pracę socjalną na rzecz osób z problemem uzależnień przez wykwalifikowanych pracowników MGOPS w Lubawce,
- q) współpracę ze stowarzyszeniami Anonimowych Alkoholików w zakresie organizacji wspólnych przedsięwzięć służących krzewieniu trzeźwości wśród społeczności – mityngi spikerskie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się najczęściej do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem skłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia. Ważnym zadaniem pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Realizacja wymienionego zadania będzie się odbywała w szczególności poprzez:

- a) konsultacje indywidualne w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce dla osób współuzależnionych i funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych,
- b) kierowanie osób współuzależnionych oraz funkcjonujących w otoczeniu nadużywających alkoholu do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze do udziału w programach terapeutycznych,
- c) kierowanie osób z syndromem DDA (Dorośle Dziecko Alkoholika) do udziału w programach terapeutycznych,
- d) dofinansowanie pobliskich placówek lecznictwa odwykowego w zakresie organizacji i przeprowadzania programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych i osób z syndromem DDA,
- e) propagowanie procedury Niebieskie Karty w sprawach przemocy domowej oraz udzielanie rodzinom bezpłatnej pomocy psychospołecznej i prawnej w tym zakresie,
- f) współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce z Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie realizacji procedury Niebieskie Karty oraz w zakresie opracowywania indywidualnego planu pomocy rodzinie,
- g) interwencje i monitorowanie we współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubawce oraz Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubawce osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz problemem przemocy w rodzinie,
- h) konsultacje indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, prowadzonych przez psychologa w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce,
- i) organizacja warsztatów umiejętności społecznych i komunikacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- j) współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze, Komisariatem Policji w Lubawce i Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze w zakresie organizacji i kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy,
- k) finansowanie i współfinansowanie programów radzenia sobie z emocjami i zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów,
- l) usprawnienie współpracy z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości i organami ścigania, które mogą kierować osoby stosujące przemoc do w/w programów,
- m) organizacja i finansowanie szkoleń, mających na celu podnoszenie kompetencji osób, będących w kontakcie ze sprawcami i ofiarami przemocy, osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków, oraz współuzależnionymi w zakresie motywowania ich do uczestnictwa w programach terapeutycznych i zmiany sposobu postępowania,
- n) organizację i finansowanie superwizji indywidualnych i grupowych dla pracowników socjalnych MGOPS w Lubawce oraz pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w zakresie pracy z osobami nadużywającymi substancji psychoaktywnych oraz z rodzinami uwikłanymi w przemoc,
- o) organizacja wsparcia z ramienia pomocy społecznej na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- p) organizacja i finansowanie konferencji o charakterze lokalnym z udziałem specjalistów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- q) uczestnictwo w konferencjach i debatach nt. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, mających na celu usprawnienie systemu współpracy między instytucjami pracującymi w przedmiotowym obszarze,
- r) współpracę ze szkołami z terenu Gminy w zakresie organizacji pomocy terapeutycznej dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie bądź innymi dysfunkcjami (sesje

- terapeutyczne rodzic + dziecko),
- s) współpracę z placówkami świadczącymi pomoc terapeutyczną, pedagogiczną i psychiatryczną dla dzieci i młodzieży w zakresie udzielania na rzecz w/w takiej formy wsparcia,
  - t) organizację bezpłatnej pomocy prawnej na rzecz osób funkcjonujących w rodzinach z problemem alkoholowym i współpraca z instytucjami świadczącymi bezpłatnie taką pomoc, w tym z organami wymiaru sprawiedliwości,
  - u) udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej przez pracownika merytorycznego sekcji przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie MGOPS w Lubawce na rzecz osób współuzależnionych, funkcjonujących w otoczeniu osób przyjmujących substancje psychoaktywne, motywowanie do podjęcia wsparcia terapeutycznego,
  - v) udzielanie pomocy psychospołecznej przez wykwalifikowanych pracowników socjalnych w Lubawce na rzecz członków rodzin uwikłanych w uzależnienia i problem przemocy w rodzinie,
  - w) prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej na terenie Gminy nt. dostępnych form wsparcia socjalnego, terapeutycznego oraz prawnego dla osób funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych, nadużywających substancji psychoaktywnych oraz uwikłanych w przemoc w rodzinie,
  - x) objęcie pomocą dzieci z rodzin z problemem alkoholizmu, przemocy w rodzinie bądź innych dysfunkcji w formie zajęć w Placówkach Wsparcia Dziennego w Lubawce i Miskowicach,
  - y) dofinansowanie działalności Placówek Wsparcia Dziennego w Lubawce i Miskowicach, utworzonych w ramach projektu pn. „Placówki Wsparcia Dziennego dla Dzieci w Lubawce i Miskowicach” w ramach RPO WD, w zakresie nieobjętym wnioskiem o dofinansowanie projektu, wg zapotrzebowania.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych socjoterapeutycznych.

Skuteczne i sprawdzone strategie profilaktyczne są jednym z trzech podstawowych elementów, na których powinna opierać się współczesna profilaktyka uzależnień. Strategie profilaktyczne, czyli sposoby postępowania mające istotny wpływ na osiągnięcie założonych w programach celów, wywodzą się z modeli teoretycznych wyjaśniających, dlaczego ludzie sięgają po substancje psychoaktywne lub podejmują inne ryzykowne zachowania. W powszechnej opinii, profilaktyka uzależnień polega na informowaniu (na ogół ostrzeganiu) społeczności o skutkach (najczęściej zagrożeniach) związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Istotą profilaktyki jest pomaganie ludziom w zmianie zachowania, nabywaniu odpowiednich umiejętności i poprawie funkcjonowania w różnych wymiarach, takich jak normy społeczne, interakcja z innymi ludźmi, standard życia czy własne cechy charakteru. Podejmowane inicjatywy profilaktyczne będą miały na celu edukowanie, uświadamianie, kształtowanie prawidłowych postaw, zdolności do dokonywania właściwych wyborów oraz oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Działania profilaktyczne będą prowadzone w trzech obszarach tj.

- 1) **Profilaktyki uniwersalnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całe populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi,
- 2) **Profilaktyki selektywnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;
- 3) **Profilaktyki wskazującej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu,

środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji);

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- a) przystąpienie do ogólnopolskich kampanii informacyjnych, z których materiały zostaną rozdysponowane wśród społeczności lokalnej oraz szkół z terenu Gminy Lubawka,
- b) ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu nt. szkodliwości używania środków psychoaktywnych, dla uczniów szkół z terenu Gminy Lubawka,
- c) organizacja i finansowanie Pikników profilaktycznych pod hasłem „Trzeźwo, Zdrowo i Sportowo” na terenie Gminy, promujących zdrowy i trzeźwy tryb życia,
- d) zakup materiałów o tematyce profilaktycznej celem ich dystrybucji w „Namiocie profilaktycznym”,
- e) współpraca z organami policji w zakresie działań profilaktycznych na rzecz trzeźwości kierowców,
- f) przeprowadzenie lokalnej kampanii społecznej „Młodzieżowe Forum Bezpieczeństwa”, obejmujących cykl działań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do społeczności uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, przy udziale lokalnych mediów, policji, instytucji pomocowych,
- g) sfinansowanie warsztatów profilaktycznych dla szkół podstawowych i gimnazjalnych o tematyce alkoholizmu prowadzonych przez profilaktyka instruktora terapii uzależnień, psychologa i pedagoga,
- h) sfinansowanie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej, dotyczących przemocy i cyberprzemocy,
- i) sfinansowanie warsztatów i wywiadówek profilaktycznych dla rodziców nt. zagrożeń wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz nt. zagrożeń związanych z przemocą rówieśniczą, cyberprzemocą,
- j) sfinansowanie warsztatów dotyczących rozwoju umiejętności społecznych, realizowanych dla uczniów szkół z terenu Gminy oraz ich rodziców,
- k) dofinansowanie profilaktycznych zajęć wakacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym bądź innymi dysfunkcjami,
- l) organizacja i sfinansowanie spektakli profilaktycznych (uzależnienia od alkoholu) dla szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- m) prowadzenie i finansowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, w tym m.in. programu „Laboratorium Wiedzy Pozytywnej”
- n) prowadzenie szkoleń i działań edukacyjno-informacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- o) organizację i finansowanie mityngu spikerskiego z udziałem terapeuty uzależnień oraz trzeźwiejących alkoholików,
- p) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce poprzez udział w szkoleniach, w tym udział w szkoleniu z zakresu prowadzenia dialogu motywującego,
- q) organizację szkoleń o tematyce uzależnień i przemocy w rodzinie – szkolenie dla GKRPA, pracowników MGOPS w Lubawce oraz przedstawicieli instytucji oświatowych, służby zdrowia i funkcjonariuszy policji,
- r) dokonywanie kalibracji zakupionego alkomatu na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce oraz zakup akcesoriów do alkomatu,
- s) rozpowszechnianie ogólnopolskich telefonów zaufania.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- a) wspieranie działań podejmowanych przez lokalne koalicje trzeźwościowe, mające wyraźne odniesienie profilaktyczne do różnego rodzaju spotkań, odbywających się bez alkoholu i w szczególności sposób eksponujących ten fakt,
- b) dofinansowanie pieszej pielgrzymki trzeźwości z udziałem mieszkańców Gminy Lubawka,
- c) wspomaganie oraz dofinansowanie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki

- i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- d) wspieranie przedsięwzięć związanych z rozwiązywaniem problemów używania substancji psychoaktywnych i zapobieganiem niebezpieczeństwom spowodowanym nadużyciem tych substancji – prowadzonym przez służby policji, w zakresie prowadzenia oddziaływań profilaktycznych, interwencyjnych w środowiskach dzieci i młodzieży służącym zapobieganiu kontaktom tej grupy z substancjami psychoaktywnymi, a także działań na rzecz trzeźwości kierujących pojazdem (dotyczy dofinansowania zakupu niezbędnych materiałów znajdujących uzasadnienie dla wsparcia tych działań ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Sprawy, w których Gmina występuje jako oskarżyciel publiczny, odbywają się w trybie uproszczonym.

Realizacja tego zadania będzie odbywała się poprzez:

- a) kontrolowanie placówek, zajmujących się sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce.
- b) składanie wniosków do organów ścigania o wszczęciu dochodzenia, w związku z powzięciem informacji o naruszeniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ze względu na ograniczone środki finansowe zadanie niniejsze nie było realizowane. W przypadku pojawienia się funduszy na realizację tego przedsięwzięcia zostanie ono podjęte.

VIII. Działania na rzecz przeciwdziałania narkomanii w 2018 r.

Problem używania nielegalnych substancji psychoaktywnych i konsekwencji związanych z tym faktem, dotyczy większości społeczeństw współczesnego świata. Od dawna jednak wiadomo, że możliwości radzenia sobie z tym jak i wieloma innymi problemami społecznymi należy poszukiwać przede wszystkim na szczeblu lokalnym. Dzieje się tak dlatego, że to lokalnie działające instytucje, osoby czy organizacje pozarządowe są w stanie trafnie określić charakter problemu, jego skalę oraz podjąć adekwatne środki zaradcze.

Specjaliści z zakresu problemów narkomanii podkreślają narastający problem nowych substancji psychoaktywnych czyli „dopalaczy”. W 2014 r. w Polsce odnotowano rekordową liczbę ponad 2500 prawdopodobnych interwencji medycznych z powodu użycia „dopalaczy”.

W ramach europejskiego systemu wczesnego ostrzegania państwa członkowskie w 2013 r. zgłosiły po raz pierwszy aż 81 nowych substancji psychoaktywnych. Najwięcej, bo 29 z tych substancji było syntetycznymi kanabinoidami, a następne 30 związków nie odpowiadało żadnej z łatwo rozpoznawalnych grup chemicznych. Problematyka „dopalaczy” utrzymuje się w centrum zainteresowania polskiej opinii publicznej i mediów zwłaszcza ze względu na doniesienia o trujących właściwościach tych substancji. Ostatnią taką substancją, po której zażyciu odnotowano szereg zatruc był „dopalacz” o nazwie „Mocarz”.

Ze względu na tak duże zagrożenie związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, konieczne są działania edukacyjne, profilaktyczne, podnoszące świadomość społeczną nt. narkotyków.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii będą obejmowały:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie

- zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
  5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja w/w zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii będzie się odbywać w szczególności poprzez:

- a) organizację pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających narkotyków i uzależnionych od tych substancji – dyżury terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce - konsultacje indywidualne i grupa wsparcia,
- b) kierowanie osób nadużywających narkotyków do Poradni Zdrowia Psychicznego funkcjonującej przy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kamiennej Górze, celem podjęcia wspomagającego leczenia narkomanii,
- c) pomoc osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych w zakresie kierowania na leczenie uzależnienia od narkotyków w systemie ambulatoryjnym i stacjonarnym,
- d) współpracę ze stacjonarnymi i niestacjonarnymi placówkami lecznictwa w zakresie kierowania i zachowania trybu przyjęcia pacjentów do leczenia uzależnienia od narkotyków,
- e) współpracę z przychodniami POZ z terenu Gminy Lubawka w zakresie sporządzania skierowań niezbędnych do przyjęcia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach lecznictwa,
- f) współpracę z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kamiennej Górze w zakresie zobowiązania osób nadużywających substancji psychoaktywnych, warunkowo przedterminowo zwolnionych z zakładów karnych lub skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem pod dozorem kuratora lub posiadających nadzór kuratora z innego tytułu, do podjęcia leczenia odwykowego,
- g) współpracę z Miejsko – Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie kierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych, nadużywających substancji psychoaktywnych, stosujących przemoc w rodzinie,
- h) organizację pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej dla osób współuzależnionych, funkcjonujących w otoczeniu osób uzależnionych, nadużywających substancji psychoaktywnych - dyżury terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym przy MGOPS w Lubawce - konsultacje indywidualne i grupa wsparcia,
- i) prowadzenie przez pracownika merytorycznego sekcji przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie MGOPS w Lubawce pełnej dokumentacji osób uzależnionych, udzielanie informacji na temat możliwych form wsparcia na rzecz osób uzależnionych od narkotyków, ustalanie terminu leczenia, prowadzenie rozmów motywujących oraz wykonywanie wszystkich innych czynności związanych ze wsparciem na rzecz osób uzależnionych, przyjmujących substancje psychoaktywne,
- j) prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego – posiedzenia GKRPA w każdą trzecią środę miesiąca,
- k) sfinansowanie warsztatów profilaktycznych dla uczniów szkół z terenu Gminy Lubawka, o tematyce narkomanii (w tym dopalacze i inne nowe substancje psychoaktywne) prowadzonych przez profilaktyka, terapeutę uzależnień, pedagoga,
- l) organizację i sfinansowanie spektakli profilaktycznych nt. szkodliwości używania substancji psychoaktywnych skierowanych do szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- m) przeprowadzenie kampanii "Narkotyki? To mnie nie kręci!", poprzez rozproszczenie materiałów edukacyjno – profilaktycznych i zorganizowanie warsztatów dla dzieci i rodziców z tego zakresu,
- n) prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej na terenie Gminy nt. dostępnych form wsparcia socjalnego, terapeutycznego oraz prawnego dla osób funkcjonujących w otoczeniu osób nadużywających narkotyków oraz uwikłanych w przemoc w rodzinie,
- o) organizacja wsparcia z ramienia pomocy społecznej na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- p) działalność informacyjną dla mieszkańców Gminy Lubawka w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej oraz placówek lecznictwa odwykowego m.in. poprzez rozproszczenie broszur informacyjnych w tym zakresie, poprzez ogłoszenia w lokalnej telewizji oraz za pośrednictwem lokalnych serwisów internetowych,
- q) objęcie pomocą dzieci z rodzin z problemem narkomanii w formie zajęć w Placówkach Wsparcia

- Dziennego w Lubawce i Miskowicach,
r) rozpowszechnianie ogólnopolskich telefonów zaufania dla osób z problemem narkotykowym.

IX. Działalność i zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych znajduje się w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawce ul. Dworcowa 33. Koordynatorem niniejszego programu jest Adriana Porada specjalista ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie zatrudniona w MGOPS w Lubawce.
2. Ustalenie składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do kompetencji Burmistrza Miasta Lubawka, zgodnie z przepisem art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.), zaś jej członkami mogą być osoby, o których mowa w art. 4¹ ust. 4 tej ustawy.
3. Środki przeznaczone na działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z finansów, stanowiących dochody Gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Zadania Komisji w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia odwykowego oraz wynikających z przepisów prawa:
  - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek wynikających z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania nielegalnych substancji psychoaktywnych,
  - b) przeprowadzenie wywiadu z najbliższymi członkami rodziny lub środowiska osoby nadużywającej substancji psychoaktywnych na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce,
  - c) zawiadomienie o posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie, pouczenie jej o konieczności stawiennictwa na posiedzeniu tut. Komisji, celem działań pomocowych,
  - d) kierowanie osób nadużywających alkoholu lub narkotyków do Punktu Konsultacyjnego działającego przy MGOPS w Lubawce,
  - e) motywowanie osób nadużywających alkoholu lub narkotyków do podjęcia leczenia w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach lecznictwa odwykowego,
  - f) kierowanie osób nadużywających alkohol na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
  - g) podejmowanie decyzji o złożeniu wniosku do Sądu w celu wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
  - h) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,
  - i) prowadzenie postępowania o leczenie odwykowe wobec osób uzależnionych i nadużywających narkotyków,
  - j) opiniowanie wydatków w celu zagwarantowania prawidłowej realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
  - k) udział członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce w pracach Miejsko – Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych powołanych zarządzeniem Burmistrza Miasta Lubawka.
6. Za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce członkowi tej Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200,00 zł brutto. Członek Komisji może oświadczyć, że nie będzie pobierał wynagrodzenia za udział w jej posiedzeniach.
7. Członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawce wykonującemu zadania związane z przygotowaniem i prowadzeniem pełnej dokumentacji na każde posiedzenie tut. Komisji i wykonywaniem innych czynności administracyjnych związanych z obsługą GKRPA w Lubawce (m.in. przyjmowanie wniosków o leczenie odwykowe, sporządzanie protokołów, zawiadomień, sprawozdań z działalności Komisji i wniosków do Sądu o wydanie orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, prowadzenie pełnej dokumentacji osób uzależnionych, szkodliwie przyjmujących substancje psychoaktywne, współpraca z instytucjami oraz organizacjami pracującymi w obszarze uzależnień, prowadzenie działalności edukacyjno – profilaktycznej w godzinach pracy MGOPS w Lubawce etc.) przysługuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 300,00 zł brutto za każde posiedzenie.
8. Podstawę do naliczania i wypłaty wynagrodzenia stanowi lista obecności członków na posiedzeniu

Komisji. Każdy z członków potwierdza ją własnoręcznym podpisem. Wypłata wynagrodzenia będzie dokonywana na konta osobiste.

9. Za pozostałe prace wykonywane przez członków Komisji – m.in. kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych wynikające z realizacji niniejszego Programu w tym m.in. prowadzenie działań profilaktycznych podczas imprez, odbywających się na terenie Gminy Lubawka oraz powiatu kamiennogórskiego - podstawą do naliczenia i wypłaty wynagrodzenia będzie zawarta umowa zlecenie na okres realizacji zadania, wynagrodzenie ustalone wg stawek Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok tj. 50,00 zł/godz. brutto.

X. Postanowienie końcowe.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest dokumentem otwartym na modyfikacje i nowe propozycje na każdym etapie jego realizacji. Sposobem kontroli realizacji programu jest sprawozdanie okresowe, przedłożone Radzie Miejskiej w Lubawce – szczegółowe za okres I półrocza i całego roku oraz bieżące informacje wg potrzeb Rady Miejskiej i Burmistrza Miasta Lubawka sporządzone przez Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawce.